

Σεξουαλική διαπαιδαγώγηση παιδιών κι εφήβων

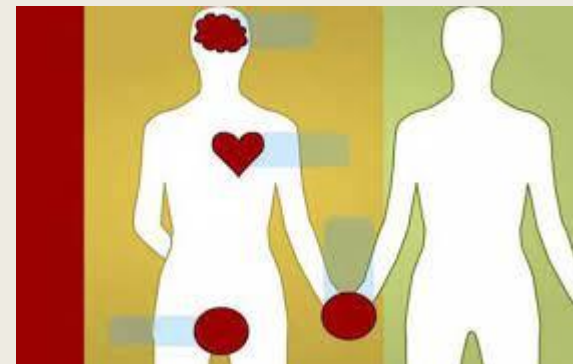
Δρ.Καρακασίδου Ειρήνη

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η σεξουαλικότητα αποτελεί πολύ σημαντικό κομμάτι στη ζωή των ανθρώπων, σε όλες τις ηλικίες, αλλά ειδικά στην εφηβεία.

Οι μεγάλες αλλαγές της εφηβείας σχετίζονται άμεσα με τη σεξουαλική και αναπαραγωγική ωρίμανση.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) τοποθετεί ξεκάθαρα τη **σεξουαλική διαπαιδαγώγηση** ως απαραίτητη στη σύγχρονη κοινωνία, όπου τα παιδιά και οι νέοι διαπραγματεύονται καταστάσεις – *για παράδειγμα, να έχουν πρόσβαση άγνωστοι ενήλικες στα παιδιά μέσα από το διαδίκτυο* – που δεν υπήρξαν ποτέ ξανά στην ιστορία του ανθρώπου.

ΓΙΑΤΙ ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ Η ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗ

1. Η ανεπίσημη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση είναι ελλιπής για τη σύγχρονη κοινωνία.
2. Οι νέοι εκτίθενται σε διάφορες πηγές πληροφόρησης, από τις οποίες κάποιες είναι λανθασμένες.
3. Υπάρχει η ανάγκη βελτίωσης της σεξουαλικής υγείας γενικότερα.
4. Η σεξουαλικότητα είναι αναπόσπαστο κομμάτι του ανθρώπου.

Η υγεία είναι συλλογική ευθύνη

Η υγεία δεν αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του ατόμου αλλά συλλογική ανησυχία και η «σεξουαλική υγεία των παιδιών και των εφήβων» αναφέρεται όχι μόνο στην απουσία ασθένειας και κακοποίησης αλλά και στην ικανότητά των νέων να κτίζουν και να συντηρούν σχέσεις οικειότητας και αγάπης.

Τα παιδιά και οι νέοι έχουν αναφαίρετο δικαίωμα στη σεξουαλική υγεία ως ανεξάρτητα ανθρώπινα όντα.

Πρέπει να γνωρίζουν για τη σεξουαλικότητα και όσον αφορά στους κινδύνους και όσον αφορά στον εμπλουτισμό της ώστε να αναπτύσσουν μια θετική και υπεύθυνη στάση προς αυτή.

Με τον τρόπο αυτό καθίστανται ικανοί να συμπεριφέρονται υπεύθυνα όχι μόνο προς τον εαυτό τους αλλά και προς τους άλλους και τους δίνεται η ευκαιρία να πάρουν τις κατάλληλες αποφάσεις για τις πράξεις τους

Η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση ΔΕΝ διδάσκει στα παιδιά πώς να κάνουν σεξ, ούτε προωθεί κάτι τέτοιο, ούτε έχει τέτοιο αποτέλεσμα.

Έρευνες καταδεικνύουν ότι τα παιδιά που λαμβάνουν ολιστική σεξουαλική διαπαιδαγώγηση αρχίζουν αργότερα να είναι σεξουαλικώς δραστήρια και έχουν μικρότερο αριθμό σεξουαλικών συντρόφων καθώς επίσης και αυξημένη γνώση και δεξιότητες για την αντισύλληψη (Kirby, 2000).

Ολιστική σεξουαλική διαπαιδαγώγηση

Συμπεριλαμβάνει θέματα που προωθούν την υγεία ολιστικά, και δεν ασχολείται αποκλειστικά με την αποφυγή ασθενειών.

Συμπεριλαμβάνει τα εξής – θέματα ισότητας φύλου, σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία και τις Σεξουαλικώς Μεταδιδόμενες Λοιμώξεις (ΣΜΛ), σεξουαλικά δικαιώματα, απόλαυση (έμφαση στη σεξουαλικότητα ως θετική προοπτική του ανθρώπου), θέματα βίας, διαφορετικότητα και σχέσεις.

Απειλές στην σύγχρονη κοινωνία

Απειλές στην σύγχρονη κοινωνία

Σχολικός εκφοβισμός
Διαδικτυακός εκφοβισμός
Έμφυλη βία
Διαταραχές που σχετίζονται
με την εικόνα του σώματος
Διακρίσεις λόγω φύλου,
σεξουαλικού
προσανατολισμού

Σεξουαλικά Μεταδιδόμενες
Λοιμώξεις (ΣΜΛ)
Σεξουαλική εκμετάλλευση
μέσα από το διαδίκτυο-
Σεξουαλική εκβίαση
(sextortion)
Σεξουαλική κακοποίηση
Παιδική πορνογραφία
κ.α.

ΟΝΕΚ, 2002; ΠΟΥ, 2003; YouAct, 2008; Advocates for Youth, 2008; Dehne & Reidner, 2005; YouAct, 2008

Η συχνότητα των απειλών

- Η επικοινωνία πραγματοποιείται μόνο μια φορά
- Η επικοινωνία επαναλαμβάνεται με ίδιο ή διαφορετικό τρόπο
- Η επικοινωνιακή δραστηριότητα αυξάνεται
- Τρίτα άτομα εμπλέκονται στην επικοινωνία με αποτέλεσμα το άτομο να λαμβάνει μηνύματα από διαφορετικούς παραλήπτες

Αντιμετώπιση του Διαδικτυακού εκφοβισμού

- Αγνόηση ενοχλητικών μηνυμάτων, σε περίπτωση ωστόσο απειλών συνιστάται αναφορά των μηνυμάτων και λήψη προληπτικών μέτρων .
- Αποκλεισμός του αποστολέα που στέλνει απειλητικά ή ενοχλητικά μηνύματα
- Προειδοποίηση του αποστολέα
- Αναφορά του περιστατικού στην Αστυνομία είτε σε κάποια αρμόδια υπηρεσία Δίωξης Ηλεκτρονικού εγκλήματος
- Αναφορά της περίπτωσης στον γονέα ή τον κηδεμόνα του ατόμου.

Στατιστικά στοιχεία

- Περίπου 15-35% των νέων έχει πέσει θύμα Διαδικτυακού εκφοβισμού
- 10-20% των νέων παραδέχεται την ανάμειξή του σε Διαδικτυακό εκφοβισμό
- Τα κορίτσια ενδέχεται να εμπλακούν συχνότερα από ότι τα αγόρια σε περιστατικά Διαδικτυακού εκφοβισμού
- Η πλειοψηφία των ατόμων που υφίστανται είτε ασκεί Διαδικτυακό εκφοβισμό είναι ηλικίας 12-16 ετών.

Η σεξουαλική ανάπτυξη των παιδιών αρχίζει από τη γέννηση.

Στάδιο 1: 0-3 ετών. Ανακάλυψη και Εξερεύνηση

Τα βρέφη και μωρά: 0 και 1 έτους (Ανακάλυψη)

Τα μικρά παιδιά: 2 και 3 ετών (Περιέργεια /Εξερεύνηση του σώματος τους) αποκτούν αντίληψη του εαυτού τους, του σώματος τους, μαθαίνουν ότι είναι αγόρια ή κορίτσια (αναπτύσσουν την ταυτότητα του φύλου τους).

Στάδια Σεξουαλικής Ωρίμανσης

Στάδιο 2: 4-6 ετών. Μαθαίνοντας τους Κανόνες, Παίζοντας και Δημιουργώντας Φιλίες

- μαθαίνουν κοινωνικούς κανόνες, π.χ. ένδυση σε δημόσιες χώρες, βρώμικα λόγια
- Η διερεύνηση του σώματος μέσα από «σεξουαλικά παιχνίδια»: τα παιδιά παίζουν «μητέρες και μπαμπάδες» και επίσης «γιατρούς και τις νοσοκόμες».
- ενδιαφέρονται πολύ για την αναπαραγωγή: «από πού τα παιδιά προέρχονται;»
- ντροπαλοσύνη σε σχέση με το σώμα τους και αρχίζουν να βάζουν κάτω δικά τους όρια
- μαθαίνουν ρόλους κοινωνικού φύλου
- κάνουν φιλίες με άλλα παιδιά και των δύο φύλων, ή μερικές φορές μόνο με άλλα αγόρια ή κορίτσια (μέλη του ιδίου φύλου).

Στάδια Σεξουαλικής Ωρίμανσης (π.ο.γ.)

7 – 9 ετών

- Παρέα με άτομα του ίδιου φύλου
- Διαισθάνονται τα ταμπού και τη δυσκολία των γονιών να συζητούν
- «Καλά» και «κακά» μέρη του σώματος
- Αναζήτηση πληροφοριών για το σεξ αλλά δεν θα ρωτήσουν ανοικτά
- Αντιλαμβάνονται τα στερεότυπα σε σχέση με το φύλο
- Διαχωρίζουν σεξουαλική επαφή/αναπαραγωγή

Στάδια Σεξουαλικής Ωρίμανσης (π.ο.γ.)

10 – 15 ετών

- Νιώθουν έντονα τη σεξουαλικότητα
- Σκέφτονται πολύ την εικόνα του σώματός τους
- Ανησυχούν αν είναι φυσιολογικοί (περίοδος, ονείρωξη, αλλαγές σώματος)
- Νιώθουν άβολα να συζητούν για τη σεξουαλικότητα και κάνουν πως τα ξέρουν όλα
- Μεγάλη ανάγκη για ιδιωτικό χώρο
- Κατανοούν ανέκδοτα με σεξουαλικό περιεχόμενο
- Τους ενδιαφέρει η ενήλικη σεξουαλικότητα
- Έναρξη αισθήματος έλξης
- Φιλιά

Στάδια Σεξουαλικής Ωρίμανσης (π.ο.υ.)

16 – 18 ετών

- Έχουν ανάγκη να μένουν μόνοι σε δικό τους χώρο
- Επηρεάζονται πολύ εύκολα από τους φίλους, τα ΜΜΕ
- Θέλουν να ελέγχουν οι ίδιοι τη ζωή τους
- Έλξη, ερωτικές και σεξουαλικές σκέψεις
- Χάδια, σεξουαλικά αγγίγματα ίσως και σεξουαλική επαφή - πειραματισμό με σχέσεις
- Ανησυχίες για σωματική εικόνα, ελκυστικότητα, και αν θα βρεθεί κατάλληλος σύντροφος
- Απόκτηση εμπειρίας και εξάσκηση στη διαπραγμάτευση στις σχέσεις

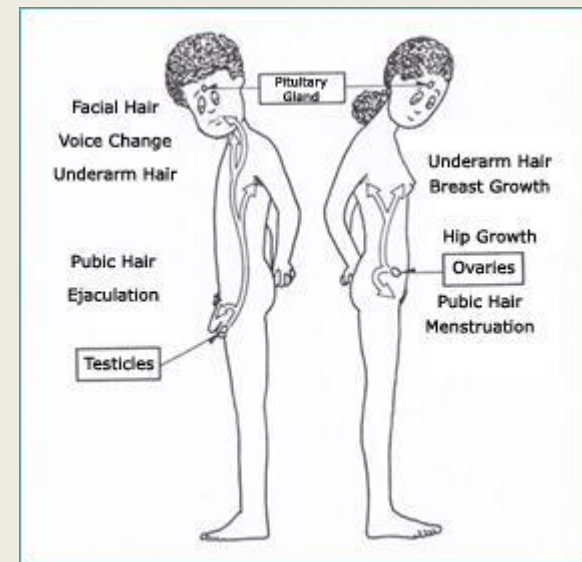
Η ΕΦΗΒΕΙΑ

Με τον όρο *εφηβεία* εννοείται μια διακριτή αναπτυξιακή φάση εξαιτίας των ραγδαίων βιοσωματικών αλλαγών και των νέων εξελίξεων:

ως προς τις νοητικές ικανότητες και

ως προς την σεξουαλικότητα

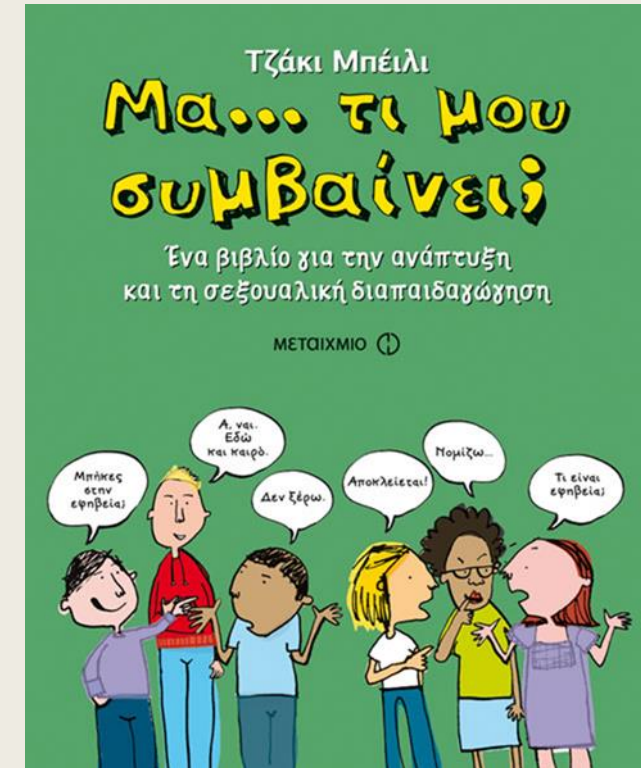
Μετάβαση από παιδί σε ενήλικα, από 10 μέχρι 19.

ΕΦΗΒΕΙΑ- αυξημένη ευαλωτότητα

- ✓ Ειδικά για κορίτσια – ρίσκο απόσυρσης από σχολείο λόγω ανεπιθύμητης εγκυμοσύνης
- ✓ Θέματα σωματικής αυτοεικόνας - διατροφικές διαταραχές – μηνύματα ΜΜΕ
- ✓ Κίνδυνος έκθεσης στον ιό HIV και άλλα ΣΜΝ
- ✓ Κίνδυνος σεξουαλικής εκμετάλλευσης, παιδικής πορνογραφίας, cybercrime
- ✓ Κίνδυνος σεξουαλικής κακοποίησης, σεξουαλικής βίας
- ✓ Εμπόδια πρόσβασης σε πληροφόρηση και υπηρεσίες για σεξουαλική υγεία (π.χ. αντισύλληψη)
- ✓ Έλλειψη υπηρεσιών για νέους
- ✓ Σχολικός Εκφοβισμός

Πως είμαι εγώ σε σχέση με όλα αυτά?

ΦΡΑΝΣΟΥΑΖ ΝΤΟΛΤΟ
ΚΑΤΡΙΝ ΝΤΟΛΤΟ-ΤΟΛΤΣ
με το συνεργείο της ΚΟΡΕΤ ΠΕΡΙΣΣΗΦΗ

Έφηβοι

προβλήματα και
ανησυχίες

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΛΩΣ

Sylvia Schneider

ΤΟ ΚΟΡΙΤΣΙ στην εφηβεία

Sylvia Schneider

ΤΟ ΑΓΟΡΙ στην εφηβεία

ΟΡΙΣΜΟΣ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Η ύπαρξη φυσικής, ψυχικής και κοινωνικής ευημερίας σε σχέση με τη σεξουαλικότητα και όχι απλώς απουσία ασθενειών και αποφυγή ανεπιθύμητης εγκυμοσύνης

Η σεξουαλική υγεία είναι θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα

ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΥΓΕΙΑ ΠΑΙΔΙΩΝ =

1. αναγνώριση σεξουαλικών δικαιωμάτων
2. σεξουαλική διαπαιδαγώγηση
3. πρόσβαση σε υπηρεσίες

Σεξουαλική κακοποίηση

Το Μυστικό της Νίκης

Οτιδήποτε έχει να κάνει με τη σωματική επαφή, την επίδειξη των γεννητικών οργάνων στο παιδί, τον εξαναγκασμό του σε εμπλοκή με πορνογραφικό υλικό.

Αφορά και τους άνδρες και τις γυναίκες, ενώ γίνεται συνήθως από ενήλικες ή μεγαλύτερα παιδιά (πάνω από τα 16 τους χρόνια).

Για να αποτρέψουν μάλιστα τα παιδιά από το να μιλήσουν σε κάποιον για αυτό, προκαλούν φόβο ή ακόμη και ενοχές, ενώ σε άλλες περιπτώσεις προσπαθούν να τα δελεάσουν με διάφορους τρόπους, έτσι ώστε να εξασφαλίσουν το ότι δεν θα "προδώσουν" το **μυστικό** τους.

Σύμφωνα με το Συμβούλιο της Ευρώπης, περίπου ένα στα πέντε παιδιά πέφτει θύμα σεξουαλικής βίας, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής κακοποίησης. Συχνά ο δράστης είναι άτομο που γνωρίζει το παιδί και εμπιστεύεται, μπορεί ακόμα να είναι και κάποιο άλλο παιδί.

Ο Κανόνας των Εσωρούχων είναι ένα απλό μέσο που βοηθά τους γονείς να εξηγήσουν στα παιδιά τους ποια είναι τα σημεία του σώματος τους που δεν μπορούν να αγγίξουν οι άλλοι, πως να αντιδράσουν και που να στραφούν για βοήθεια.

Βοηθήστε ώστε να μη συμβεί στο παιδί σας.

Το βασικότερο στοιχείο είναι η καλή επικοινωνία με το παιδί, η οποία διέπεται από ειλικρίνεια, άνευ όρων θετική αποδοχή, σεβασμό και μη επικριτική διάθεση. Αν σας είναι δύσκολο και σας φέρνει σε αμηχανία το ζήτημα αυτό, σκεφτείτε πόσο θα βοηθήσετε τα παιδιά.

«Μπράβο Κίκο!» λέει το χέρι.
«Κανείς δεν μπορεί ν'αγγίξει το βρακάκι σου!
Αυτός είναι ο Κανόνας των Εσωρούχων.

Και αν ποτέ συμβεί αυτό,
να το πεις αμέσως σε κάποιο μεγάλο
και να μην το κρατήσεις μυστικό!»

Πώς μπορούμε να προφυλάξουμε τα παιδιά από τέτοιες καταστάσεις;

Εδώ έρχεται και απαντάει η αναγκαιότητα της σεξουαλικής αγωγής στα σχολεία.

Το παιδί χρειάζεται να μάθει να αγαπάει το σώμα του, να συνειδητοποιήσει ότι το σώμα αυτό είναι δικό του και του ανήκει και ότι δεν θα αφήνει κανέναν να το πειράξει και να το αγγίξει εάν το ίδιο δεν θέλει.

Χρειάζεται να μάθει να λέει ΟΧΙ σε συμπεριφορές που νιώθει ότι δεν θέλει και που δεν τις θεωρεί αποδεκτές, όπως επίσης να μάθει να λέει ΟΧΙ σε προτάσεις αλλά και πράξεις που του προκαλούν δυσφορία.

Πώς μπορεί ο γονιός να προστατέψει το παιδί του;

Άσχετα από το αν γίνεται το μάθημα της σεξουαλικής αγωγής στο σχολείο ή όχι, **ο γονιός είναι αυτός που έχει την ευθύνη του παιδιού του**. Αυτό σημαίνει ότι χρειάζεται πρώτα να ενημερωθεί **ο ίδιος πάνω σε αυτά τα θέματα, να αντιμετωπίσει πιθανές δικές του δυσκολίες ή ακόμη και δικά του σχετικά παιδικά τραύματα** για να μην είναι ούτε απόμακρος από το παιδί του στο συγκεκριμένο θέμα αλλά ούτε από υπερβολική προστασία να μην το αφήνει να κάνει ένα βήμα μόνο του.

Χρειάζεται λοιπόν, να ενημερώσει το παιδί του με απλά λόγια. Να του πει ότι αν δει κάτι που δεν του αρέσει ή αν αισθανθεί ότι κάποιος προσπαθεί να αγγίξει το σώμα του, θα πρέπει να είναι σίγουρο ότι το σώμα αυτό είναι δικό του και του ανήκει, κανείς άλλος δεν έχει αυτό το δικαίωμα.

Να του εξηγήσει ότι ναι μεν τα παιδιά πρέπει να σέβονται τους μεγαλύτερους ανθρώπους, χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι πρέπει και να υπακούσει σε ότι του πει κάποιος επειδή είναι απλά μεγαλύτερος ή επειδή έχει "εξουσία".

Πώς μπορεί ο γονιός να προστατέψει το παιδί του;

Θα του πει ΟΧΙ και θα προσπαθήσει να απομακρυνθεί γρήγορα-έστω και τρέχοντας ακόμη, πηγαίνοντας να μιλήσει σε κάποιον που έχει εμπιστοσύνη. Αν είναι οι γονείς του κοντά θα πάει σε αυτούς, αν είναι στο σχολείο θα πάει στη δασκάλα ή στον δάσκαλο.

Αυτό που χρειάζεται να προσέξει ο γονιός, είναι να του μιλήσει με απλά λόγια που ταιριάζουν στο γνωστικό και ψυχοσυναισθηματικό επίπεδο της ηλικίας του, χωρίς να προσπαθήσει να το τρομάξει για να το προφυλάξει καλύτερα.

Δεν σημαίνει ότι ο φόβος είναι πάντα και ο καλύτερος τρόπος προστασίας (μην ξεχνάμε ότι αρκετοί άνθρωποι "παραλύουν" μπροστά σε φοβικές καταστάσεις), ούτε να του περάσει το μήνυμα ότι όλοι οι άνθρωποι είναι κακοί και θέλουν να το βλάψουν.

Χρειάζεται λοιπόν να του εμφυσήσει την σιγουριά ότι ναι, μπορεί να αντιμετωπίσει τέτοιου είδους καταστάσεις με τον παραπάνω τρόπο.

Δεξιότητες για μεγάλους

Διάλογος – Επικοινωνία – Στήριξη

Έγκυρη Πληροφόρηση

Πρόληψη ριψοκίνδυνων συμπεριφορών

Ανάπτυξη στάσεων σεβασμού ανθρωπίνων δικαιωμάτων – πρόληψη σεξουαλικής βίας και εκμετάλλευσης

Απόκτηση δεξιοτήτων αναγνώρισης καταπάτησης δικαιωμάτων και ικανότητα δράσης

Εξάσκηση δεξιοτήτων επικοινωνίας

Αναγνώριση της διάστασης του φύλου σε όλες τις πτυχές της σεξουαλικής υγείας

Αίσθημα αποδοχής σε ασφαλές πλαίσιο

Παραπομπή σε κατάλληλους υποστηρικτικούς φορείς

Υφιστάμενη Κατάσταση: βιβλιογραφική ανασκόπηση

Αύξηση σεξουαλικής και έμφυλης βίας, αύξηση βίας στην οικογένεια, αυξητική τάση ΣΜΛ στην ηλικιακή ομάδα 15 – 24, υψηλά ποσοστά σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών και παιδικής πορνογραφίας, ανησυχητικά ποσοστά διατροφικών διαταραχών, χαμηλό ποσοστό χρήσης προφύλαξης από έφηβους, έλλειψη στοιχείων για το βαθμό ανεπιθύμητων εγκυμοσύνων και εκτρώσεων, 1/3 των παιδιών στην Μέση Εκπαίδευση νιώθουν ΛΙΓΗ ή ΚΑΘΟΛΟΥ ασφάλεια στο σχολείο, και μέχρι 12.3% έχουν υποστεί σεξουαλικό σχολικό εκφοβισμό, περίπου 50% έχουν υποστεί εκφοβισμό μέσα του διαδικτύου, υψηλά ποσοστά ομοφοβίας και περιθωριοποίησης του «διαφορετικού»

Αξιολόγηση Αναγκών των εφήβων

Έφηβοι 13 – 15 ετών:

Αντιλήψεις και στάσεις, όσον αφορά τη δημιουργία υγιών διαπροσωπικών σχέσεων, ψυχοσεξουαλική ανάπτυξη, θέματα κοινωνικού φύλου και σεξουαλικού προσανατολισμού, καθώς και ανάγκες τους σε σχέση με την ΠΣΔ.

13 ετών

Έχουν λανθασμένες αντιλήψεις, σχετικά με κάποιους μύθους, όπως το γεγονός ότι ένα κορίτσι δεν μπορεί να μείνει έγκυος στην πρώτη της σεξουαλική επαφή, καθώς επίσης και το γεγονός ότι ένα άτομο δεν μπορεί να προσληφθεί με τον ιό του HIV από την πρώτη σεξουαλική επαφή.

14 ετών

- Θεωρούν πως τα θέματα της σεξουαλικότητας σχετίζονται άμεσα με την εφηβεία, τις σωματικές αλλαγές, τις πληθώρες παρουσιαζόμενες αλλαγές στη ψυχοσύνθεσή τους καθώς και αρνητικές σχετιζόμενες καταστάσεις όπως η σεξουαλική παρενόχληση, τα σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα και την ανεπιθύμητη εγκυμοσύνη.
- Τα παιδιά της ηλικίας αυτής βιώνουν την απόρριψη ή την αποδοχή βάσει της εξωτερικής τους εμφάνισης.

15 ετών

- Αναφέρθηκαν στους κινδύνους που υφίστανται στην περίπτωση ανεπιθύμητης εγκυμοσύνης και ενδεχόμενες ασθένειες, σε περίπτωση σεξουαλικής επαφής.
- Συζητήθηκε το στίγμα αν π.χ. ένα νεαρό κορίτσι μείνει έγκυος.

13 ετών

•Δηλώνουν ότι όταν έρχονται αντιμέτωποι με εφηβικές σωματικές αλλαγές νιώθουν περίεργα και άβολα.

14 ετών

•Αναγνωρίζουν και αντιλαμβάνονται τις ενδεχόμενες αρνητικές επιπτώσεις, όπως τα σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα και την ανεπιθύμητη εγκυμοσύνη, που σχετίζονται άμεσα με θέματα της σεξουαλικότητας αλλά φοβούνται να μιλήσουν ανοικτά για θέματα που σχετίζονται με τη σεξουαλική επαφή.

•Αντιμετωπίζουν αλλαγές εφηβείας με συναισθήματα όπως φόβος, ντροπή, αλλά και εσωτερίκευση των συναισθημάτων τους.

15 ετών

•Υποστηρίζουν σε μεγάλο βαθμό ότι η απόφαση ενός κοριτσιού είναι εξαρτώμενη από το χαρακτήρα της και στο βαθμό ύπαρξης των συναισθημάτων για το εν λόγω αγόρι.

Η αυτό-εικόνα: εμφάνιση και σώμα

- *Τώρα μας νοιάζει περισσότερο η εμφάνισή μας (Κορίτσι, 14)*
- *Οι άνθρωποι κοιτάζουν περισσότερο το εξωτερικό παρά το εσωτερικό (Κορίτσι, 14)*
- *Ναι, τώρα κρίνεις τον άλλον περισσότερο από την εμφάνισή του, παρά εκείνο που πραγματικά είναι (Κορίτσι, 14)*
- *Φοβόμαστε την απόρριψη από το άλλο φύλο (Αγόρι, 14)*
- *Βασικά είναι η εμφάνιση που θα ελκύσει τον άλλο να έρθει πάνω σου (Κορίτσι, 14)*

Σεξουαλική Βία

Οι περισσότεροι που έχουν κάνει σεξ σε αυτή την ηλικία, το έχουν κάνει είτε γιατί το έκαναν οι φίλοι τους ή επειδή τους απείλησε ο σύντροφός τους ότι θα φύγει και θα πάει να βρει άλλη (Κορίτσι, 15)

Σεξουαλικός Προσανατολισμός

*Θα τους σχολιάζουν, θα τους κοροϊδεύουν και θα τους κράζουν
(Αγόρι, 13)*

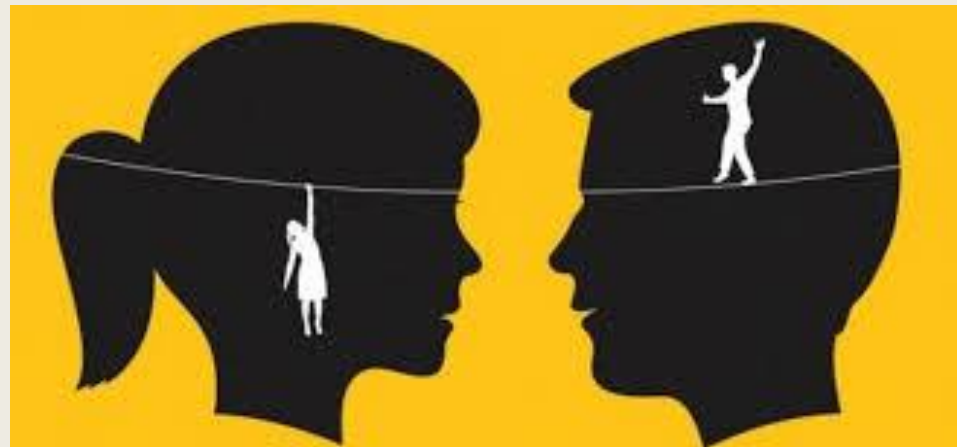
*Εγώ βασικά είμαι ενάντια στους ομοφυλόφιλους... Να σας πω την
αλήθεια, ίσως και να τον έδερνα (Αγόρι, 14)*

*Τον κοροϊδεύουμε όλη μέρα, και μας κολλά. Προσπαθεί να βρει φίλο
και πάλι τον κοροϊδεύουμε (Αγόρι, 14)*

Εμ.... Εμένα αν μου έλεγε ένας φίλος μου ότι ήταν ομοφυλόφιλος και ότι έχει σχέση με ένα αγόρι θα το αντιμετώπιζα χαλαρά γιατί είναι φυσικό. Εξάλλου δεν ζούμε στην παλαιολιθική εποχή, αλλά στον 21^ο αιώνα και είναι συνηθισμένο να υπάρχουν ομοφυλόφιλοι. Τόσοι ηθοποιοί και τόσοι διάσημοι είναι ομοφυλόφιλοι...(Κορίτσι, 13)

Κοινωνικό Φύλο

*Θα ήθελα να έχω γνώσεις για το πως θα αντιδράσω, τι να κάνω
εάν με πιέζει κάποιος για να προχωρήσουμε σε σεξουαλική επαφή
(Κορίτσι, 13)*

Σεξουαλική ωρίμανση

•Μάθαμε για την εφηβεία, για το άγχος στο σχολείο, για το σώμα και τις σωματικές αλλαγές και το πως να τις αντιμετωπίσεις γενικά. Για τις τρίχες κάτω από τις μασχάλες, για την ακμή, για τα σπυράκια, τον ιδρώτα, και μάθαμε να τα αντιμετωπίζουμε με διάφορους τρόπους και έχει πετύχει αυτό το μάθημα. Με βοήθησε εμένα αρκετά (Αγόρι, 13)

•Νιώθουν ότι συμβαίνει κάτι διαφορετικό από τους άλλους, δεν καταλαβαίνουν ότι όλοι παθαίνουν τα ίδια. Είναι λες και ντρέπονται οι περισσότεροι και είναι πιο κλειστοί, κλείνονται περισσότερο στον εαυτό τους (Κορίτσι, 14)

Τι λένε για τους σημαντικούς άλλους (εκπαιδευτικοί, γονείς);

Νομίζουν ότι τα ξέρουμε και δεν ξεκινούν από την αρχή, ξεκινούν από τη μέση (Κορίτσι, 14)

Ντρεπόταν να πει τη λέξη 'προφυλακτικό' (Αγόρι, 14)

Εγώ πιστεύω ότι λίγη ενημέρωση μας δίνουν στα σχολεία, αλλά έστω και εκείνη η λίγη ενημέρωση είναι πολύ βασική. Δηλαδή μας διδάσκουν πράγματα που πρέπει να ξέρεις από πριν να προχωρήσεις σε μια σχέση ή τις συνέπειες, τι πρέπει να σκεφτείς πριν να γίνει (Κορίτσι, 15)

Τα παιδιά επισημαίνουν τη σημασία δημιουργίας κατάλληλου κλίματος **(κλίματος ασφάλειας)**, για συζήτηση γύρω από θέματα σεξουαλικής υγείας και ευημερίας, και ζητούν να δοθεί περισσότερη σημασία σε αυτό.

Αντί επιλόγου...

Σχέση

Διακριτική παρατηρητικότητα

Ενεργητική ακρόαση

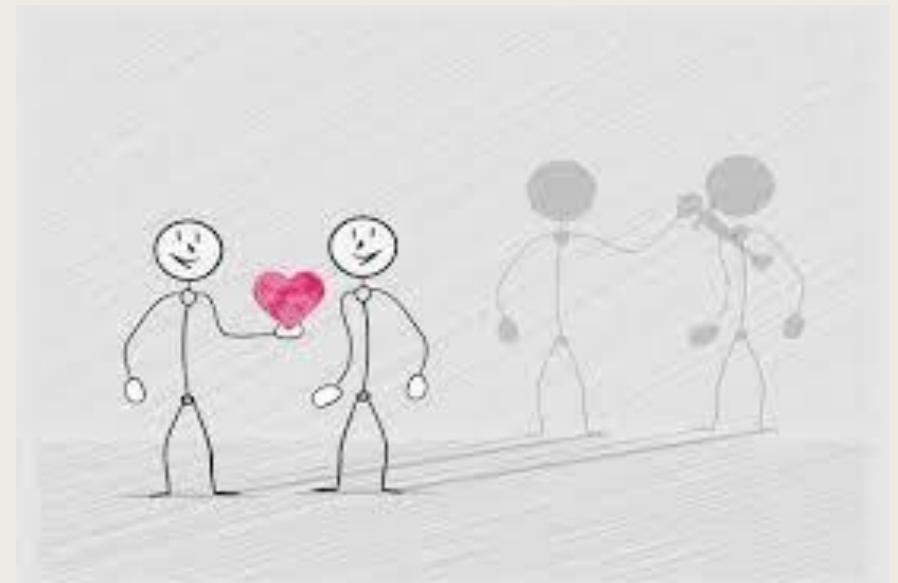
Αυθεντικότητα

Ενημέρωση

Αυτογνωσία

Απενεχοποίηση

Ανάπτυξη δεξιοτήτων

**Σας
ευχαριστώ
πολύ!**